

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Τ.Α. Α' ΒΑΘΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ Τ.Α.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020
Αριθ. Πρωτ.: 33164

ΠΡΟΣ: Όπως ο πίνακας αποδεκτών

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 101 83 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Διαμάντη
 : Ν. Βρεκούση
Τηλέφωνο : 213-1364390
 : 213-1364360

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ: 162

ΘΕΜΑ: «Επαναλειτουργία Παιδικών, Βρεφικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών.»

Με τις διατάξεις του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90/01-05-2020) και τις ρυθμίσεις της κοινής υπουργικής απόφασης αριθ. Δ1α/Γ.Π.οικ.28237/05-05-2020 «Παράταση ισχύος της υπ αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.20021/21.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών, όπως έχει ήδη παραταθεί με την υπ αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.24343/10.4.2020 (Β 1293) όμοια απόφαση, έως και τις 31.5.2020 και επανέναρξη λειτουργίας συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δομών.» (Β' 1699) , ανεστάλη προσωρινώς η λειτουργία των βρεφικών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών των δήμων.

Οίκοθεν νοείται ότι από **1^η Ιουνίου 2020** επαναλειτουργούν οι ανωτέρω σταθμοί.

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η, σύμφωνα με το από 25.5.2020 πρακτικό της [63^{ης} Συνεδρίασης της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας](#) «Λοίμωξη από τον νέο κορωνοϊό SARS-COV-2 (COVID-19) - Οδηγίες για νηπιαγωγεία, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς», ενημέρωση του προσωπικού των παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών της χώρας και των γονέων των φιλοξενούμενων σε αυτούς βρεφών και νηπίων σχετικά με τα μέτρα πρόληψης της διασποράς του ιού SARS-COV-2, τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εμφάνισης περιστατικού ύποπτου για λοίμωξη από τη νόσο COVID-19 και γενικά την ασφαλή επαναλειτουργία των εν λόγω σταθμών.

Οι οδηγίες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας («Ε.Ο.Δ.Υ.», υπό τον τίτλο «Λοίμωξη από τον νέο κορωνοϊό SARS-COV-2 (COVID-19) - Οδηγίες για νηπιαγωγεία, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς» είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.ypes.gr/odigies-gia-nipiagogeia-paidikoys-kai-vrefonipiakoys-stathmoys/>.

Ειδικότερα:

Α. Βασικές αρχές για τον περιορισμό της διασποράς του ιού και την ασφαλή λειτουργία παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών:

1. Σε κάθε μονάδα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ρυθμίσεις και καταμερισμός εργασίας, ώστε άτομα του προσωπικού που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου να αναλαμβάνουν εργασίες που έχουν ελάχιστοκίνδυνο έκθεσης ή δεν απαιτούν προσέλευση στο σχολείο (κατάλογος ομάδων αυξημένου κινδύνου: Υπουργείο Εσωτερικών, εγκύκλιος υπ' αριθμ. πρωτ. [ΔΙΔΑΔ/Φ.69/115/9670, 18.05.2020](#)).
2. Θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μην προσέρχονται στον παιδικό ή το βρεφικό/ βρεφονηπιακό σταθμό παιδιά που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου ή συγκατοικούν με άτομο που ανήκει σε αυτές.
3. Είναι σημαντικό να γίνεται συστηματική εκπαίδευση των παιδιών με επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες εφαρμογής των μέτρων προφύλαξης για την εξοικείωση των μικρών παιδιών, με τρόπο κατάλληλο και αντίστοιχο για κάθε ηλικία.

Β. Μέτρα για την αποτροπή εισαγωγής του ιού στο χώρο του νηπιαγωγείου, παιδικού και βρεφονηπιακού σταθμού:

1. Όλα τα παιδιά και τα μέλη του προσωπικού που εμφανίζουν πυρετό ή/ και άλλα συμπτώματα συμβατά με τον ιό COVID-19, απαγορεύεται να προσέρχονται στο νηπιαγωγείο, τον παιδικό ή τον βρεφονηπιακό σταθμό. Στις περιπτώσεις αυτές, συστήνεται η εκ μέρους της οικογένειας επικοινωνία με ιατρό καθώς και η εξατομικευμένη αξιολόγηση περιστατικών σύμφωνα με την ένδειξη εργαστηριακού ελέγχου για την ανίχνευση του ιού COVID-19.
2. Λαμβάνεται μέριμνα για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των γονέων και των κηδεμόνων, με στόχο τη συμμόρφωση με τη δέσμευση αυτή και τον εκ των προτέρων εναλλακτικό προγραμματισμό. Επίσης, λαμβάνονται μέτρα για τη διατήρηση της ασφαλούς λειτουργίας του νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού, σε περιπτώσεις απουσίας του προσωπικού λόγω ασθένειας.
3. Σύσταση προς τους γονείς/ κηδεμόνες για θερμομέτρηση και έλεγχο των παιδιών, για ενδεχόμενη εμφάνιση συμπτωμάτων, πριν την αναχώρησή τους από το σπίτι.
4. Το προσωπικό που υποδέχεται τα παιδιά, πριν την είσοδο στο χώρο του νηπιαγωγείου, παιδικού και βρεφονηπιακού σταθμού, υποβάλλει ερωτήσεις για να επιβεβαιώσει την απουσία πυρετού ή/ και άλλων συμπτωμάτων και εκτιμά την υγεία των προσερχόμενων παιδιών. Σε περίπτωση υποψίας λοίμωξης, το προσωπικό αναλαμβάνει τη συζήτηση του θέματος με τον γονέα ή τον κηδεμόνα ή το συνοδό.
5. Γονείς/ κηδεμόνες/ συνοδοί με συμπτώματα λοίμωξης του αναπνευστικού ή/ και πυρετό δεν επιτρέπεται να συνοδεύουν τα παιδιά, ενώ σε περίπτωση επιβεβαίωσης λοίμωξής τους από τον ιό COVID-19, πρέπει να ενημερώνουν άμεσα τον υπεύθυνο του παιδικού σταθμού και να ακολουθούν τις οδηγίες για κατ' οίκον απομόνωση του οικογενειακού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών.
6. Κάθε άτομο (παιδί ή μέλος του προσωπικού) που έρχεται σε στενή επαφή με επιβεβαιωμένο περιστατικό COVID-19 δεν θα προσέρχεται στον παιδικό ή τον βρεφονηπιακό σταθμό για δέκα (10) ημέρες μετά την τελευταία επαφή με τον ασθενή, ενώ κατά το διάστημα αυτό παρακολουθείται στενά η υγεία του για το ενδεχόμενο εμφάνισης συμπτωμάτων.
7. Κάθε μονάδα πρέπει να καταγράφει συστηματικά τις αναφορές για συμπτώματα συμβατά με τον ιό COVID-19 σε παιδιά ή/ και μέλη του προσωπικού και να παρακολουθεί την πορεία τους. Οι εν λόγω αναφορές τηρούνται ως απολύτως εμπιστευτικές, λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα.
8. Αποφυγή του συνωστισμού και περιορισμός των επαφών μεταξύ παιδιών-γονέων-προσωπικού κατά την προσέλευση και την αποχώρησή τους από τον παιδικό σταθμό. Εφόσον είναι εφικτό, συστήνεται προγραμματισμός διαφορετικών ωρών άφιξης και αναχώρησης των παιδιών σε συνεννόηση με τους γονείς/ κηδεμόνες/ συνοδούς.
9. **Είσοδος στο χώρο του σταθμού μόνο των παιδιών και του απαραίτητου προσωπικού.** Τα παιδιά πρέπει να παραλαμβάνονται από συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού πριν την είσοδο στο χώρο του παιδικού ή του βρεφονηπιακού σταθμού. Οι επισκέψεις άλλων προσώπων στις δομές απαγορεύονται μέχρι νεωτέρας.
10. Σε περίπτωση που μεταφέρονται βρέφη ή νήπια στους σταθμούς με οικογενειακό μεταφορικό μέσο, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα για την πιστή τήρηση των προδιαγραφών ασφαλούς μεταφοράς των νηπίων/ βρεφών, σύμφωνα με τα ειδικά μέτρα προστασίας που περιγράφονται στο άρθρο 7 της αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.29114/2020 [«Κανόνες τήρησης αποστάσεων σε ιδιωτικές](#)

επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 1780).

Γ. Μέτρα κοινωνικής απόστασης και περιορισμού των στενών επαφών μεταξύ των παιδιών, του προσωπικού και των γονέων/ κηδεμόνων - Οργάνωση του προγράμματος:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το παιχνίδι (ελεύθερο ή οργανωμένο) αποτελεί κυρίαρχο μέσο ανάπτυξης και κοινωνικοποίησης των παιδιών, το προσωπικό καλείται να επιδεικνύει ευελιξία ως προς τους χώρους υλοποίησής του (εσωτερικούς και εξωτερικούς), αξιοποιώντας στο μέγιστο δυνατό τους ως άνω χώρους, ώστε να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός των παιδιών και να περιορίζεται η αλληλεπίδρασή τους. Ως εκ τούτου, ως βέλτιστες πρακτικές, συστήνονται οι κατωτέρω:

1. **Διαχωρισμός των παιδιών σε μικρές ομάδες που αποτελούνται σταθερά από τα ίδια παιδιά και δεν αναμιγνύονται μεταξύ τους**, ως κύριο μέτρο κοινωνικής απόστασης. Ο ακριβής τρόπος εφαρμογής αυτού του μέτρου εξαρτάται από τις συνθήκες εκάστου επιμέρους χώρου.
2. Επιμερισμός των φιλοξενούμενων παιδιών σε μικρότερες ομάδες με ανώτατο αριθμό τα 15 παιδιά ανά ομάδα/ αίθουσα ή και ακόμη πιο μικρές, εάν τούτο είναι δυνατόν.
3. Οι δραστηριότητες των τμημάτων να πραγματοποιούνται σε μία **συγκεκριμένη αίθουσα για κάθε ομάδα παιδιών και με το ίδιο προσωπικό**.
4. Να **αποφεύγεται η ανάμιξη και αλληλεπίδραση παιδιών από διαφορετικά τμήματα/ αίθουσες** καθώς και η οργάνωση διατμηματικών εκδηλώσεων ή ομαδικών δραστηριοτήτων και παιχνιδιών.
5. Η οργάνωση του χρόνου και της δημιουργικής απασχόλησης να περιλαμβάνει τη **δημιουργία μικρών υποομάδων παιδιών σε κάθε αίθουσα**, ώστε να διευκολύνεται το έργο του προσωπικού για την τήρηση των αποστάσεων και των μέτρων υγιεινής.
6. Η **αποφυγή ή η τροποποίηση της χρήσης κοινόχρηστων χώρων, όπως η τραπεζαρία**. Τα γεύματα μπορεί να προσφέρονται στις αίθουσες, ή, εάν δεν μπορεί να γίνουν οι απαιτούμενες χωροταξικές ρυθμίσεις για αυτό, η τραπεζαρία θα χρησιμοποιείται σε διαφορετικούς χρόνους για κάθε ομάδα παιδιών, ώστε να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός ή/ και η ανάμιξη παιδιών από διαφορετικές ομάδες.
7. Ανάλογα με τη διαθέσιμη υποδομή και τη χωροταξική διάταξη, προτείνεται και ο **καταμερισμός των τουαλετών και νιπτήρων**, ώστε να γίνεται η χρήση τους τμηματικά από συγκεκριμένες ομάδες παιδιών.
8. Αποφυγή του συνωστισμού και περιορισμός των επαφών μεταξύ παιδιών-γονέων-προσωπικού **κατά την προσέλευση και την αποχώρηση** από τον σταθμό. Εφαρμογή πρακτικών μέτρων για τήρηση αποστάσεων (λ.χ. γραμμές στο δάπεδο).
9. Οργάνωση των χώρων ύπνου και ξεκούρασης των παιδιών κατά μικρές ομάδες σε διαφορετικές αίθουσες ή σε σαφώς διακριτούς χώρους μεγάλης αίθουσας με διαχωριστικό και απόσταση τουλάχιστον 1,5 μέτρο μεταξύ των διακριτών χώρων. Χρήση ατομικών κλινσοσκεπασμάτων για κάθε παιδί. Τα κρεβάτια μπορεί να τοποθετούνται με διάταξη πόδια-κεφάλι, ώστε να απέχουν περισσότερο τα πρόσωπα των παιδιών. Όσο είναι δυνατόν, φροντίδα από το ίδιο μέλος του προσωπικού κατά ομάδα παιδιών.
10. Εάν υπάρχουν κλιματιστικά είναι εφικτό να χρησιμοποιούνται με ανοικτά παράθυρα και τις περσίδες προσανατολισμένες σε κάθετη ροή. Εάν υπάρχουν ανεμιστήρες οροφής μπορεί να χρησιμοποιούνται με ανοικτά παράθυρα και σε χαμηλή ένταση όσο αυτό είναι δυνατόν. Ανεμιστήρες οριζόντιας ροής πρέπει να αποφεύγονται, επειδή μπορεί να μεταφέρουν σταγονίδια σε μεγαλύτερη απόσταση.
Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται η σημασία που έχει ο φυσικός αερισμός των χώρων καθόλη τη διάρκεια του ωραρίου λειτουργίας των σταθμών.
11. Οργάνωση λειτουργίας με **βέλτιστη αξιοποίηση των εξωτερικών χώρων** για δραστηριότητες και παιχνίδι.

Δ. Μέτρα Υγιεινής και προστασίας:

1. Τήρηση κανόνων ατομικής υγιεινής:

- Εκπαίδευση των παιδιών ανάλογα με τις δυνατότητες της ηλικίας τους και συστηματική **εφαρμογή της υγιεινής των χεριών**. Προϋπόθεση είναι η εξασφάλιση υποδομών και υλικών, όπως νιπτήρες με τρεχούμενο νερό και υγρό σαπούνι καθώς και αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα που θα εφαρμόζονται πάντα με την επίβλεψη ή βοήθεια ενήλικα.

- Η υγιεινή των χεριών πρέπει να εφαρμόζεται από παιδιά και προσωπικό

- ✓ **Κατά την είσοδο στο χώρο**

- ✓ **Όταν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα (σαπούνι και νερό)**

- ✓ **Πριν και μετά:**

- Την προετοιμασία ή τη χορήγηση γεύματος
- Το γεύμα
- Τη χρήση της τουαλέτας ή την αλλαγή πάνα

- ✓ **Μετά:**

- Την επαφή με εκκρίσεις ή σωματικά υγρά
- Το παιχνίδι σε εξωτερικό χώρο
- Το χειρισμό απορριμμάτων

- Το πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό, για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα, θα ακολουθείται από προσεκτικό στέγνωμα με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψή τους στους κάδους απορριμμάτων.

- Εναλλακτικά, συστήνεται η εφαρμογή αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος, πάντα με την επίβλεψη ή τη βοήθεια του εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή διαδικασία.

- **Τήρηση των κανόνων αναπνευστικής υγιεινής.** Σε περίπτωση βήχα ή φτερνίσματος, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με χαρτομάντιλο, απόρριψη του χρησιμοποιημένου χαρτομάντιλου στους κάδους απορριμμάτων και επιμελές πλύσιμο των χεριών.

- **Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα.**

- **Αποφυγή κοινής χρήσης προσωπικών αντικειμένων και ατομικών παιχνιδιών.**

- Τα παιδιά δεν πρέπει να πίνουν νερό απευθείας από τη βρύση με το στόμα, καθώς και να χρησιμοποιούν κοινά σκεύη, όπως ποτήρια και μπουκάλια

- Αποφυγή στενής επαφής, εφόσον αυτό είναι δυνατό, με οποιοδήποτε άτομο εμφανίζει πυρετό ή συμπτώματα από το αναπνευστικό, όπως βήχα ή φτέρνισμα.

- Για την καλύτερη εκπαίδευση των παιδιών, μπορεί να τοποθετούνται σε διάφορους χώρους του σταθμού αφίσες ή εικόνες με τον ενδεδειγμένο τρόπο εφαρμογής των μέτρων ατομικής υγιεινής

- Συνιστάται η προαιρετική χρήση προστατευτικής μάσκας από το παιδαγωγικό και άλλο προσωπικό των δομών. Η χρήση της μάσκας είναι απαραίτητη κατά την ετοιμασία ή/ και επιμέλεια φαγητού καθώς και σε συνθήκες δυσκολίας τήρησης απόστασης 1,5 μέτρου μεταξύ ενηλίκων (λ.χ. γραφεία). Η σωστή χρήση της μάσκας είναι εξέχουσας σημασίας (<https://eody.gov.gr/covid-19-odigies-gia-ti-chrisi-maskas-apo-to-koino/>)

- Συνιστάται η χρήση υφασμάτινης μπλούζας εργασίας από το προσωπικό των παιδικών, βρεφικών ή βρεφονηπιακών σταθμών, η οποία πρέπει να πλένεται συχνά (εάν είναι δυνατόν καθημερινά) με κοινό απορρυπαντικό σε υψηλή θερμοκρασία (60° C).

- Τα αλκοολούχα αντισηπτικά πρέπει να φυλάσσονται μακριά από τα παιδιά του σταθμού και να χρησιμοποιούνται μόνο υπό επίβλεψη, καθώς έχουν αναφερθεί περιπτώσεις δηλητηρίασης από αυτά.

2.Ενίσχυση των προγραμμάτων καθαριότητας χώρων και καθαρισμού ή/και εφαρμογής απολυμαντικού σε επιφάνειες, αντικείμενα και εξοπλισμό:

- Συστηματικός φυσικός αερισμός χώρων

- Καθαριότητα σε χώρους, επιφάνειες και αντικείμενα:

- ✓ Παρασκευής και χορήγησης γευμάτων (πριν και μετά κάθε χρήση)
- ✓ Φιλοξενίας και δραστηριοτήτων
- ✓ Συχνά αγγιζόμενες επιφάνειες, παιχνίδια
- ✓ Τουαλέτες και σημεία αλλαγής βρεφικών πανών
- ✓ Χώρους ξεκούρασης και ύπνου

- Προσπάθεια εξασφάλισης κατά το δυνατόν εξοπλισμού και παιχνιδιών ατομικής χρήσης (λ.χ. ατομική κασετίνα με μολύβια και μαρκαδόρους). Ο εξοπλισμός και τα παιχνίδια που χρησιμοποιούνται από περισσότερα παιδιά (πάντα της ίδιας μικρής ομάδας) πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο.

- Τα παιδιά ΔΕΝ πρέπει να φέρνουν μαζί τους παιχνίδια στον παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό (λ.χ. μπάλες, κούκλες κ.λπ.).

- Σχετικά με τις μπάλες, τα παιδιά κάθε τμήματος ή ομάδας πρέπει να παίζουν μόνο μεταξύ τους, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένη μπάλα (ή μπάλες), με την έγκριση ή/ και επίβλεψη του παιδαγωγού ή βοηθού παιδαγωγού. Οι μπάλες πρέπει να πλένονται με σαπούνι και νερό και να εφαρμόζεται σε αυτές απολυμαντικό στο τέλος κάθε ημέρας (ή και κατά τη διάρκειά της, εάν εναλλάσσονται τα τμήματα ή οι ομάδες παιδιών που παίζουν με αυτές).

- Τακτικός καθαρισμός παιχνιδιών και αντικειμένων:

- ✓ Για την καθημερινή καθαριότητα παιχνιδιών που δεν έχουν έρθει σε επαφή με σωματικά υγρά και εκκρίσεις των παιδιών συστήνεται πλύσιμο με σαπούνι/ απορρυπαντικό και χλιαρό νερό. Τα παιχνίδια μπορεί να τοποθετούνται σε σκεύος με σαπουνόνερο μακριά από τα παιδιά, να καθαρίζονται επιμελώς με τριβή στο τέλος της ημέρας και στη συνέχεια να στεγνώνουν πριν την επαναχρησιμοποίησή τους την επομένη.

- ✓ Παιχνίδια και αντικείμενα που έχουν έρθει σε επαφή με τη στοματική κοιλότητα ή άλλες σωματικές εκκρίσεις των παιδιών πρέπει να πλένονται με σαπούνι/ απορρυπαντικό και νερό, και κατόπιν, αφού ξεπλυθούν και στεγνώσουν, να γίνεται εφαρμογή απολυμαντικού.

- ✓ Ως απολυμαντικό μπορεί να χρησιμοποιείται αλκοολούχο διάλυμα 70-90%, μαντηλάκι εμποτισμένο με αιθυλική αλκοόλη 70% ή άλλο απολυμαντικό με εγκεκριμένη από τον Ε.Ο.Φ. μικροβιοκτόνο/ ιοκτόνο δράση, λαμβάνοντας υπόψη και τη συμβατότητά του με το υλικό κατασκευής των παιχνιδιών. Στις περιπτώσεις χρήσης απολυμαντικού, χρειάζεται ξέβγαλμα με νερό και στέγνωμα πριν τη χρήση των παιχνιδιών/ αντικειμένων από τα παιδιά.

- ✓ Το άτομο που καθαρίζει τα παιχνίδια/ αντικείμενα πρέπει να φορά γάντια.

- ✓ Τα βιβλία και τα άλλα είδη από χαρτί που χρησιμοποιούνται δεν χρειάζονται ειδικό καθαρισμό ή εφαρμογή απολυμαντικού.

- Απομάκρυνση παιχνιδιών που δεν είναι εφικτό να πλένονται/ απολυμαίνονται συχνά (λ.χ. υφασμάτινα, λούτρινα κ.λπ.). Παιχνίδια που δεν πλένονται/ απολυμαίνονται ΔΕΝ πρέπει να χρησιμοποιούνται.

Επισημαίνεται ότι τα είδη καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να βρίσκονται μακριά από τα παιδιά. Απαιτείται δε καλός αερισμός και πρόληψη εισπνοής ερεθιστικών και πιθανώς τοξικών ουσιών κατά τον καθαρισμό/ εφαρμογή απολυμαντικού.

Στην εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας περιλαμβάνονται λεπτομερείς οδηγίες για τη διαδικασία καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικών σε επιφάνειες και εξοπλισμό (Εγκύκλιος του Υπουργείου Υγείας: <https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinh/metra-prolhphshs-enanti-koronoioy-sars-cov-2/7156-metra-prostasias-ths-dhmosias-ygeias-mesw-katharismoy-kai-efarmoghs-apolyantikwn-meswn-se-epifaneies-sto-plaisio-apofyghs-ths-diasporas-toy-korwnoiou-sars-cov-2-meta-thn-epistroph-stis-sxolikes-monades-kai-stoys-foreis-poy-prosferoyv-ekpaideytikes-yphres>).

Η απολύμανση με ψεκάσμο ή εκνέφωση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων ΔΕΝ ενδείκνυται σύμφωνα και με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/publications-detail/cleaning-and-disinfection-of-environmental-surfaces-in-the-context-of-covid-19>)

Ε. Διαχείριση ύποπτου κρούσματος:

- Σε κάθε παιδικό, βρεφικό ή βρεφονηπιακό σταθμό ορίζεται ένας υπεύθυνος για τη διαχείριση υπόπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19, με τον αναπληρωτή του.

- Ο υπεύθυνος ενημερώνει και εκπαιδεύει το προσωπικό σχετικά με την έγκαιρη αναγνώριση και τη διαχείριση υπόπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19.

Εάν κάποιο παιδί εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19:

- **Επικοινωνία με οικογένεια** για παραλαβή του παιδιού

- **Απομόνωση** σε προκαθορισμένο καλά αεριζόμενο χώρο, με επίβλεψη, μακριά από τα υπόλοιπα παιδιά
- Εφαρμογή **υγιεινής χεριών** και **αναπνευστικής υγιεινής**
- **Εξοπλισμός ατομικής προστασίας για το προσωπικό** (μάσκα, γάντια, ποδιά αδιάβροχη)
- **Απαγορεύεται η χρήση μάσκας σε βρέφη και παιδιά < 3 ετών.**
- Σε μεγαλύτερα παιδιά μπορεί να γίνεται χρήση προστατευτικής μάσκας με προϋποθέσεις (καλά ανεκτή, πρόληψη κινδύνου επαφής με μάτια και πρόσωπο)
- Επιμελής **καθαρισμός και απολύμανση** χώρου και επιφανειών μετά την αναχώρηση του παιδιού με χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας
- Ιατρική αξιολόγηση και σύμφωνα με την κρίση του θεράποντος ιατρού, εφόσον το παιδί εμφανίζει συμπτώματα που παραπέμπουν σε λοίμωξη COVID-19, θα πρέπει να γίνει κατά προτεραιότητα μοριακό διαγνωστικό τεστ
- Εν αναμονή του αποτελέσματος, το παιδί παραμένει σε απομόνωση και κατ' οίκον νοσηλεία, σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο (οδηγίες: <https://eody.gov.gr/neos-koronoios-covid-19-odigies-gia-frontida-ypoptoy-kroysmatos-sto-spiti>).

Τι πρέπει να γίνει αν έχουμε επιβεβαιωμένο κρούσμα στο παιδικό, βρεφικό ή βρεφονηπιακό σταθμό (παιδί, εκπαιδευτικός ή άλλο προσωπικό)

Αν το τεστ βγει θετικό:

- Ενημερώνεται άμεσα ο παιδικός, βρεφικός ή βρεφονηπιακός σταθμός και ο Ε.Ο.Δ.Υ.
- Ο Ε.Ο.Δ.Υ. επικοινωνεί με τον υπεύθυνο του παιδικού ή του βρεφονηπιακού σταθμού, για να γίνει η επιδημιολογική διερεύνηση και ικνηλάτηση όλων των πιθανών επαφών του κρούσματος (προσωπικού και παιδιών κ.λπ.)
- Ενδελεχής καθαρισμός και τοπική εφαρμογή απολυμαντικού στις επιφάνειες των χώρων που κινήθηκε το κρούσμα
- Το παιδί ή ο ενήλικας μπορεί να επιστρέψει μετά την πάροδο τριών (3) ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του ΚΑΙ την παρέλευση τουλάχιστον 10ημέρου από την έναρξη των συμπτωμάτων
- Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί της ίδιας ομάδας/ τμήματος απομακρύνονται από τον παιδικό ή τον βρεφονηπιακό σταθμό, με οδηγίες για στενή παρακολούθηση της υγείας τους και, εφόσον δεν εκδηλώσουν κάποιο ύποπτο σύμπτωμα, επιστρέφουν μετά από 10 ημέρες.
- Η απομάκρυνση και παιδιών/ προσωπικού άλλων τμημάτων ή και όλου του παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με την εκτίμηση κινδύνου που προκύπτει κατά την ικνηλάτηση των επαφών

Αν το τεστ βγει αρνητικό:

- Το παιδί ή ο ενήλικας μπορεί να επιστρέψει στο παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό μετά την πάροδο τουλάχιστον τριών (3) ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του.
- Παράλληλα εφαρμόζονται τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, που επιβάλλονται δυνάμει της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών αριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ.27815 «Κανόνες κοινωνικής αποστασιοποίησης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού στο σύνολο της Επικράτειας, προς περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 1647). Σε κάθε περίπτωση, ο δήμος ή το νομικό του πρόσωπο στον οποίο λειτουργεί ο σταθμός πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα που κρίνει απαραίτητα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας παιδιών και προσωπικού, ενώ την ευθύνη για την τήρηση των διαλαμβανόμενων στην παρούσα έχει η Προϊσταμένη/ ο Προϊστάμενος του σταθμού και ο/ η παιδίατρος αυτού.

Περαιτέρω, λόγω των ιδιομορφιών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας και των εξατομικευμένων αναγκών των παιδιών, η Προϊσταμένη/ ο Προϊστάμενος του σταθμού σε συνεργασία με τον παιδίατρο αυτού δύναται να αποφασίζουν από κοινού για το είδος των δραστηριοτήτων που μπορεί να αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος δημιουργικής απασχόλησης,

με γνώμονα πάντα την προστασία της υγείας των φιλοξενούμενων παιδιών και του προσωπικού. Επισημαίνεται δε ότι για το υπόλοιπο του τρέχοντος έτους φιλοξενίας των παιδιών στους δημοτικούς παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς δεν πραγματοποιούνται εκδηλώσεις και δραστηριότητες που προϋποθέτουν ή/ και συνεπάγονται συναθροίσεις φιλοξενούμενων παιδιών ή/ και των γονέων αυτών.

Στ. Δεδομένου ότι από **την 1^η Ιουνίου 2020** θα λάβει χώρα επανέναρξη των μαθημάτων και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, παρακαλούμε όπως **οι σχολικές καθαρίστριες οι οποίες απασχολούνται στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης να επιστρέψουν στους παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς από την Παρασκευή 29 Μαΐου 2020, προκειμένου τα κτίρια να καθαριστούν και να είναι έτοιμα να υποδεχθούν προσωπικό και φιλοξενούμενα παιδιά κατά την επαναλειτουργία των σταθμών, τη Δευτέρα 1^η Ιουνίου 2020.**

Εφόσον, οι αυξημένες αυτή την περίοδο ανάγκες καθαριότητας των μονάδων δεν καλύπτονται με το υφιστάμενο προσωπικό, σας υπενθυμίζουμε τη δυνατότητα των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. να προσλαμβάνουν εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου μέγιστης διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, στο πλαίσιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών λόγω κορωνοϊού, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου εικοστού τέταρτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικής Πρωτοβουλίας (Α'64).¹

Η άδεια ειδικού σκοπού εξακολουθεί να χορηγείται στους υπαλλήλους του Δημοσίου που είναι δικαιούχοι αυτής και των οποίων τα τέκνα δεν προσέρχονται στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με την οποία το τέκνο ανήκει σε ομάδα αυξημένου κινδύνου για νόσηση από COVID-19, όπως αυτή ορίζεται στην κοινή υπουργική απόφαση αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.64/346/9011/14.5.2020 (Β' 1856) ή έρχεται σε στενή επαφή με άτομο του οικογενειακού του περιβάλλοντος που ανήκει στην παραπάνω ομάδα αυξημένου κινδύνου, ή ήδη νοσεί. Για τη χορήγηση της άδειας, απαιτείται βεβαίωση από την οικεία δομή, από την οποία προκύπτει ότι το τέκνο δεν προσέρχεται στον βρεφικό, βρεφονηπιακό ή παιδικό σταθμό, κατόπιν υποβολής της ως άνω προβλεπόμενης υπεύθυνης δήλωσης.

Ο Υπουργός

Παναγιώτης Θεοδωρικάκος

Πίνακας αποδεκτών:

1. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας
Ταχ. Δ/ση: Σολωμού 60
Τ.Κ.: 104 32- ΑΘΗΝΑ
2. Υπουργείο Υγείας
3. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας
4. Περιφέρειες της χώρας
5. Δήμοι της χώρας
(με την υποχρέωση κοινοποίησης της παρούσας
σε όλους τους δημοτικούς σταθμούς
χωρικής τους αρμοδιότητας)

Εσωτερική Διανομή:

1. Δ/ση Προσωπικού Τ.Α.
2. Δ/ση μας, Τμήμα Ν.Π.Τ.Α.

¹ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω ΠΙΝΠ, η ημερομηνία λήξης των εν λόγω συμβάσεων δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της 13^{ης}-9-2020.